

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Melammu Project και On-line περιήγηση στο Δίον

Επιμέλεια: Κατερίνα Χαρατζοπούλου

The Melammu Project - The Assyrian and Babylonian Intellectual Heritage: ιστότοπος και βάση δεδομένων

To Melammu Project - The Assyrian and Babylonian Intellectual Heritage Project (www.aakkl.helsinki.fi/melammu) είναι ένα πρόγραμμα αφιερωμένο σε δύο μεγάλους πολιτισμούς της Μεσοποταμίας, των Ασσυρίων και των Βαβυλωνίων, και έχει στόχο τη συγκριτική μελέτη των πολιτισμών αυτών, της συνέχειας και της εξέλιξής τους, της διάδοσης και της επίδρασής τους στον αρχαίο κόσμο, από τη 2η χιλιετία π.Χ. έως την ισλαμική περίοδο.

Ένας από τους στόχους του προγράμματος είναι η δημιουργία μιας βάσης δεδομένων στα αγγλικά, με τις γλωσσολογικές, αρχαιολογικές, καλλιτεχνικές και εθνογραφικές μαρτυρίες για το θέμα. Η βάση αυτή αναπτύσσεται από το 1999 στο Πανεπιστήμιο του Ελσίνκι, με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Ασσυριολογίας Simo Parola και διατίθεται δωρεάν στον Παγκόσμιο Ιστό. Περιέχει λήμματα, παραπομπές σε αρχαία κείμενα, βιβλιογραφικές αναφορές, πλήρη κείμενα επιστημονικών άρθρων και σχετικές φωτογραφίες αρχαιολογικών ευρημάτων. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της βάσης αποτελεί η δυνατότητα συμμετοχής στον εμπλουτισμό της, με ειδική φόρμα για τη σύνταξη λημμάτων και την υποβολή τους στην επιστημονική συντακτική ομάδα, που προσφέρει στους ενδιαφερόμενους – κατά κύριο λόγο τους ειδικούς.

Η πρόσβαση στο περιεχόμενο μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους. Οι λιγότερο εξοικειωμένοι με το θέμα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το περιεχόμενο της βάσης μέσα από 12 μεγάλες θεματικές κατηγορίες, όπως θρησκεία, επιστήμη, διοίκηση, τέχνη και αρχιτεκτονική, στρατός, ταυτότητα των Ασσυρίων, κ.ά., που αναλύονται σε αρκετά επιμέρους θέματα. Λεπτομερέστερη επισκόπηση προσφέρουν οι λέξεις-κλειδιά, με τη μορφή αλφαβητικού ευρετηρίου όρων. Στην απλή αναζήτηση με λέξεις στα λήμματα της βάσης, η λέξη «Greece», π.χ., έδωσε 110 αποτελέσματα, μεταξύ των οποίων λήμματα για τη βαβυλωνιακή αστρολογία στην Ελλάδα, τους Ασσύριους και τη μυκηναϊκή Ελλάδα, ασσυριακά ειδώλια από τη Σάμο, κ.ά. Η αναλυτική αναζήτηση, ιδιαίτερα χρήσιμη για τους ειδικούς, επιτρέπει την αναζήτηση σε όλα ή σε συγκεκριμένα πεδία της βάσης δεδομένων (θησαυρούς όρων, χρονολογικές περιόδους, θέματα, αποσπάσματα αρχαίων κειμένων σε αγγλική μετάφραση, τίτλους λημμάτων, κ.ά.), τη χρήση τελεστών και την εισαγωγή ειδικών χαρακτήρων

από διαφορετικά αλφάβητα, όπως αυτοί που χρησιμοποιούνται για τη μεταγραφή των ασσυριακών κειμένων. Επίσης, λειτουργεί και αναζήτηση στις βιβλιογραφίες της βάσης δεδομένων, είτε στη βιβλιογραφία που αποδελτιώνεται για τον εμπλουτισμό της είτε στις θεματικές βιβλιογραφίες που συμπληρώνουν το περιεχόμενο της βάσης.

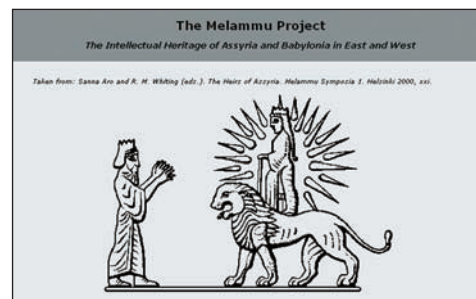
Ο ιστότοπος ξεχωρίζει για την ποιότητα της επεξεργασίας της πληροφορίας, το εξειδικευμένο περιεχόμενο, τη δυνατότητα συμμετοχής στον εμπλουτισμό του, την αναλυτική αναζήτηση που συνοδεύεται από λεπτομερή περιγραφή της βάσης. Απευθύνεται κυρίως σε επιστήμονες με ειδίκευση στους πολιτισμούς της Μεσοποταμίας, για τους οποίους αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο, χωρίς όμως να αποκλείει κάθε ενδιαφερόμενο με διάθεση να εξερευνήσει το θέμα.

Online περιήγηση στο αρχαιολογικό πάρκο του Δίου

Ο νέος αυτός ιστότοπος προτείνει στους χρήστες του Διαδικτύου μια περιήγηση στο αρχαιολογικό πάρκο του Δίου, της ιερής πόλης των αρχαίων Μακεδόνων (www.ancientdion.org). Υλοποιήθηκε στο πλαίσιο ενός πολύ μεγαλύτερου προγράμματος τρισδιάστατης ψηφιακής αποτύπωσης των αρχαιολογικού χώρου και ψηφιακής τεκμηρίωσης των ανασκαφών, που χρηματοδοτήθηκε με ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους.

Στο έργο αυτό εντάχθηκε και η ανάπτυξη μιας εφαρμογής πολυμέσων σε τρεις γλώσσες (ελληνικά, αγγλικά, γερμανικά) για την παρουσίαση του αρχαιολογικού πάρκου του Δίου στο ευρύ κοινό. Το περιεχόμενο της εφαρμογής διατίθεται στον συγκεκριμένο ιστότοπο καθώς και σε τέσσερις σταθμούς πληροφόρησης τοποθετημένους στο αρχαιολογικό μουσείο και στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου του Δίου.

Περιλαμβάνει πλούσιο υλικό από το αρχείο των ανασκαφών αλλά και νέο, που δημιουργήθηκε από την ψηφιακή αποτύπωση

1. Το λογότυπο του προγράμματος Melammu προέρχεται από έναν σφραγιδολίθο (D. Collon, *First Impressions: Cylinder Seals in the Ancient Near East*, British Museum Publications αρ. 432, Λονδίνο 1987).

2. Η κύρια πρόσβαση στην online περιήγηση στο αρχαίο Δίον, από το διαδραστικό τοπογραφικό διάγραμμα του αρχαιολογικού πάρκου.

του αρχαιολογικού χώρου ή ειδικά για την εφαρμογή πολυμέσων: βίντεο, φωτογραφικά άλμπουμ με κίνηση (slideshow), κείμενα, αφηγήσεις, τοπογραφικό διάγραμμα του αρχαιολογικού πάρκου, φωτογραφίες των μνημείων και των ευρημάτων, διαδραστικά πανοράματα, σχεδιαστικές και τρισδιάστατες φωτορεαλιστικές αναπαραστάσεις μνημείων, αεροφωτογραφίες του αρχαιολογικού χώρου.

Όπως ταιριάζει σε μια ηλεκτρονική ξενάγηση σε αρχαιολογικό χώρο, η κύρια πρόσβαση είναι γεωγραφική, από το διαδραστικό τοπογραφικό διάγραμμα του αρχαιολογικού πάρκου που εμφανίζεται στην κύρια οθόνη, με δυνατότητα μεγέθυνσης και με τα κατάλληλα εργαλεία πλοήγησης (εικ. 2). Το όνομα κάθε μνημείου εμφανίζεται με mouse over ενώ τα σύμβολα με τα οποία τα μνημεία σημειώνονται στο χάρτη παραπέμπουν στην κατηγορία τους. Εκτός από το ενεργό σημείο στο χάρτη, την πρόσβαση στην οθόνη παρουσίασης ενός μνημείου διευκολύνει ένας κατάλογος των 30 περίπου επισκεψίμων μνημείων του αρχαιολογικού χώρου σε τρεις θεματικές κατηγορίες, που αντιστοιχούν στις προτεινόμενες διαδρομές: στα ιερά –στην πραγματικότητα πρόκειται για τα μνημεία του νότιου/νοτιοδυτικού τομέα, μεταξύ των οποίων οι θέρμες και το ρωμαϊκό θέατρο–, την πόλη και τη νεκρόπολη.

Η οθόνη παρουσίασης κάθε μνημείου περιλαμβάνει ένα σύντομο κείμενο, ηχητική αφήγηση, διαδραστικά πανοράματα, αεροφωτογραφίες και άλλες φωτογραφίες του χώρου και των επιλεγμένων ευρημάτων (από την ομώνυμη ενότητα της εφαρμογής, δείτε πιο κάτω), με κίνηση (slideshow), μαζί με τις συνοδευτικές τους λεζάντες (εικ. 3 και 4). Στο επάνω αριστερά μέρος, το εικονίδιο του χάρτη επιτρέπει τη μετάβαση στην οθόνη της κύριας πρόσβασης, με το δυναμικό διάγραμμα του αρχαιολογικού πάρκου.

Τη γεωγραφική πρόσβαση συμπληρώνουν τέσσερις ενότητες: Δίον, Αρχαιολογικός περίπατος, Ευρήματα, Πληροφορίες. Η ενότητα «Δίον» περιλαμβάνει εισαγωγική παρουσίαση, πληροφορίες για τη γεωγραφική θέση, την ιστορία, το χρονικό των ανασκαφών, για το αρχαιολογικό πάρκο και το αρχαιολογικό μουσείο και παρουσίαση του ανασκαφικού έργου. Με εξαίρεση την τελευταία υποενότητα, που περιέχει βίντεο με συνέντευξη του ανασκαφέα, καθηγητή Δ. Παντερμαλή, οι υπόλοιπες περιορίζονται σε ένα πολύ σύντομο κείμενο και συνοδευτικές εικόνες με λεζάντες, πάντα με κίνηση. Η ενότητα «Αρχαιολογικός περίπα-

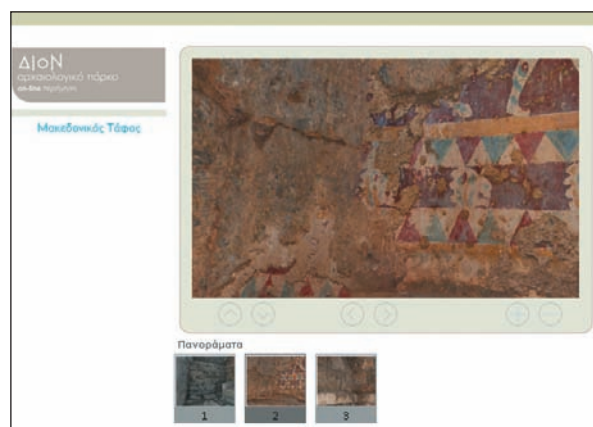

3. Παράδειγμα οθόνης παρουσίασης ενός μνημείου του αρχαιολογικού χώρου, του ιερού του Ολυμπίου Διός.

τος» δίνει πρόσβαση στις οθόνες των μνημείων όπως αυτά έχουν οργανωθεί στις τρεις προτεινόμενες διαδρομές στον αρχαιολογικό χώρο (ιερά, πόλη, νεκρόπολη – όπως και στον κατάλογο που συμπληρώνει τη γεωγραφική πρόσβαση στα μνημεία, στην οθόνη του διαδραστικού χάρτη). Στην ενότητα «Ευρήματα» παρουσιάζονται επιλεγμένα αντικείμενα σε συνάρτηση με το χώρο στον οποίο βρέθηκαν ή με τον τόπο προέλευσής τους, σε περίπτωση που βρέθηκαν αλλού. Το κουμπί για την επιστροφή στον αρχαιολογικό περίπατο και την οθόνη του μνημείου από το οποίο προέρχονται τα ευρήματα συνδέει επιτυχημένα, και από την οθόνη αυτή, δύο κύριες ενότητες της εφαρμογής, τα μνημεία με τα ευρήματα. Τέλος, οι «Πληροφορίες» περιλαμβάνουν τα στοιχεία επικοινωνίας με τους αρμόδιους φορείς, το ωράριο λειτουργίας του αρχαιολογικού χώρου και του μουσείου, τους συντελεστές της εφαρμογής και μια επιλεγμένη βιβλιογραφία για το Δίον στην περιηγητική βιβλιογραφία του 19ου αιώνα.

Με το τοπογραφικό διάγραμμα και τις εντυπωσιακές εικόνες, την ποιότητα των ελληνικών κειμένων αλλά και των μεταφράσεων στα αγγλικά και τα γερμανικά, τον άρτιο καλλιτεχνικό σχεδιασμό και την ευκολία πλοήγησης, η εφαρμογή προσφέρει μια οργανωμένη και συνοπτική παρουσίαση του αρχαιολογικού πάρκου του Δίου.

Ημερομηνία τελευταίας επίσκεψης των ιστότοπων: 21/2/2009
Επικοινωνία: kcharatzo@aol.com ή στη διεύθυνση του περιοδικού
Διαβάστε τη στήλη στον ιστότοπο του περιοδικού, www.arxaiologia.gr

4. Ένα από τα εντυπωσιακά διαδραστικά πανοράματα, από το εσωτερικό του θολωτού μακεδονικού τάφου I.